

Beelden voor het (thuis)front

In dit leuke boekje neemt schrijver en geschiedenisdocent Ed Arnold de lezer mee langs ruim dertig verschillende Franse Ansichtkaarten uit de Eerste Wereldoorlog. Ansichtkaarten vormden een belangrijk deel van de correspondentie tussen de soldaten aan het front en de achterblijvers thuis. Arnolds bijna dromerige analyses en beschrijvingen van de verschillende kaarten geven een interessant kijkje in het beeld dat de makers van deze, in onze ogen vaak zoetsappige, kaarten van de Grote Oorlog wilden schetsen en welke boodschap ze de soldaten en hun dierbaren wilden meegeven. Dat deze kaarten bewust een boodschap bevatten, wordt duidelijk uit de zorg waarmee de personen op de afbeeldingen poseren en hoe de verschillende elementen op de kaart zijn samengevoegd. Hiermee worden ook meteen de technische beperkingen van de fotografie, die in deze periode nog vol in ontwikkeling was, zichtbaar. Dit maakt het boekje ook een mooie illustratie van de stand van de fotografische ontwikkelingen in het begin van de twintigste eeuw.

Het enige nadeel aan het boekje is dat het taalgebruik nogal elitair is. Ook staan er veel Franse teksten in die de schrijver heeft nagelaten te vertalen. Dit maakt het wat lastig leesbaar. Maar eerlijk gezegd is dat niet echt een groot probleem omdat het boekje vooral om de Ansichtkaarten gaat en de tekst alleen bedoeld is om de ogen van de kijker te sturen en de getoonde afbeelding van context te voorzien. Naast de tekst bij de kaarten bevat het boekje ook enkele verklarende teksten die extra historische context bieden. Deze teksten zorgen ervoor dat de besproken kaarten net even wat beter begrepen kunnen worden.

Bijzonder leuk is ook de bijdrage van Jan de Vries, die voor de methode *Tijd voor Geschiedenis*

in het kader van actief historisch denken en historisch redeneren, een opdracht op basis van het beeldmateriaal van *Thuisfront* heeft ontwikkeld. Het beeldmateriaal voor deze opdracht is ook op Facebook en Pinterest te vinden en is vrij te gebruiken.

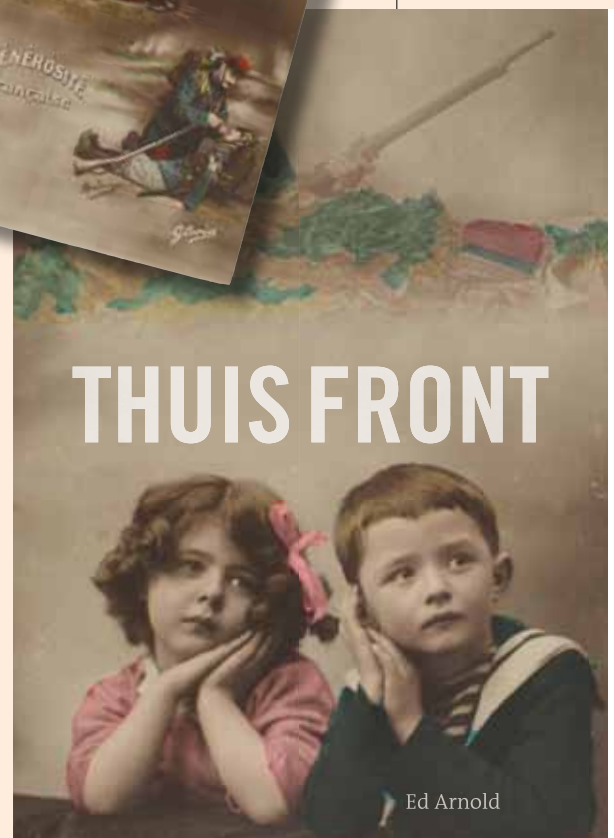
Al met al is het duidelijk dat Ed Arnold een mooie selectie van Ansichtkaarten heeft gemaakt die samen een goed beeld schetsen van de wijze waarop Frankrijk probeerde het moreel van de soldaten en hun geliefden hoog te houden. In het begin van het

boekje staan de kaarten nog bol van patriotistische symbolen en wordt volop de steun van de katholieke God gevraagd: 'Voor God en vaderland!' De kleuren rood, wit en blauw vormen het basispalet waarmee de prent is gekleurd. De Franse maagd Marianne staat vol vertrouwen, standvastig en trots met de Franse vlag te zwaaien en de oorlog wordt gerechtvaardigd door de Duitsers af te schilderen als barbaren terwijl de Franse soldaten hun ridderlijke goedheid demonstreren. Maar in het verloop van het boekje lijkt het besef door te dringen dat deze oorlog toch niet 'voor kerst' gewonnen zal zijn. De kaarten gaan dan steeds meer de mensen aansporen om vooral hoopvol te

blijven door dromerige kindjes en vrouwen, of soldaten met bossen bloemen te tonen. De strijdbare Marianne wordt zo langzaam vervangen door bezorgde vrouwen en kinderen. In de harten van de soldaten zal ongetwijfeld eenzelfde vervanging hebben plaatsgevonden.

Quinten Koster

Thuisfront. Een selectie Franse propagandakaarten uit de Eerste Wereldoorlog. Ed Arnold (John Arnold, Warnsveld 2016), 80 blz., € 20,50, met een voorwoord van Hans Aarsman.

Thuisfront in de brievenbus? Voor *Kleio*-lezers kan dat voor € 17,50 per exemplaar. Mail de uitgever: johnarnold21mei@gmail.com.